

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І
НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки,
менеджменту та комерційної
діяльності
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ПРАВОВІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Викладач	Грінка Тетяна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Контактний телефон	+380504869241
E-mail	grti2012@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 1. Форма контролю: екзамен Загальна кількість кредитів – 3, годин – 120, у т.ч. лекції – 18 годин, практичні заняття – 18 годин, самостійна робота – 84 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська Рік викладання – 2022
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	потребує базових знань з основ: Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки, Командний менеджмент та лідерство, Інформаційні системи і технології в управлінні організацією, Стратегічний та інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки, Кадрова безпека та цивільний захист

1. Мета і завдання дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни - сформувати у студентів знання (правову свідомість) в сфері адміністративної діяльності, тобто ознайомити студентів з концептуальними засадами побудови національної правової системи в сфері адміністративної діяльності, висвітлити теоретико-прикладні і організаційно-правові аспекти практики забезпечення реалізації конституційних прав і виконання обов'язків громадянами та державними службовцями у сфері державного управління.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування в студентів системи теоретичних і прикладних знань щодо адміністративної діяльності;
- навчити здобувачів правильно визначати правову природу соціальних явищ та обирати обґрунтований правовий алгоритм вирішення окремих колізій, що можуть виникати у різних галузях права (адміністративного, цивільного, трудового, сімейного, кримінального тощо).

1. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- основні положення Концепції адміністративної реформи в Україні;
- сучасний стан механізму адміністративно-правового регулювання суспільних відносин;
- підприємницьке право (державна реєстрація та державне регулювання організації, підприємства, установи);
- види і процедури юридичної відповідальності;
- Правила Внутрішнього Розпорядку, їх правове регулювання;
- механізм укладення Колективного договору організації, установи.

уміти:

- аналізувати чинне адміністративне, господарське, трудове законодавство та поєднувати його з практикою сучасного державотворення;
- правильно визначати функціональні обов'язки та завдання державних службовців, орієнтуватися в структурах державного апарату і в сферах їх відповідальності, а також організацій, зайнятих забезпеченням законності та правопорядку, захисту основних конституційних соціальних гарантій особи;
- складати (розробляти) відповідні документи: Посадову інструкцію, Типове положення про структурний підрозділ організації, Правил ВТР, Колективний договір

набути соціальних навичок(soft-skills):

- самостійного творчого мислення;
- здійснення професійної комунікації;

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
Змістовий модуль 1. Правові засади адміністративної діяльності			
1	Тема 1. Конституційні засади управління народним господарством України Державна влада, її органи та органи державного управління в Україні. Правові аспекти державного й регіонального управління та місцевого самоврядування. Статус учасників правовідносин, пов'язаних з державним управлінням відповідно до його завдань на сучасному етапі розвитку країни. Реалізація прав громадян у державному управлінні. Правове регулювання захисту прав людини і громадянина. Ефективні умови діяльності суб'єктів управління з належного забезпечення прав і законних інтересів громадян. Контроль у сфері державного управління. Система державного контролю: особливості формування та функціонування. Основні види державного контролю, їх загальні та специфічні ознаки. Забезпечення правового регулювання контролю у сфері державного управління.	17	Контрольні запитання, підготовка мультимедійної презентації, тести
2	Тема 2. Основні засади державного управління Поняття "управління" та його особливості . Соціальне управління, його характерні риси та види. Суб'єкт і об'єкт управління. Державне управління як вид соціального управління. Широке та вузьке значення державного управління. Характерні риси державного управління. Виконавча влада: механізм співвідношення з державним управлінням.	17	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, тести

	<p>Владно-організуючий характер державного управління. Взаємозв'язок державного управління з політичною владою. Суб'єкти державного управління, основні риси їх діяльності (виконавча, розпорядча, юридично-владна, підзаконна). Структура процесу державного управління — стадії управління (розробка та прийняття управлінського рішення, виконання прийнятого рішення, перевірка виконання, контроль). Функції державного управління (прогнозування, планування, організація, керівництво, регулювання, контроль). Принципи державного управління.</p> <p>Визначення цілей в державному управлінні, види цілей. Ієрархія цілей і "дерево цілей".</p> <p>Організаційна структура державного управління, організаційна структура державного органу, організаційна структура державного установи чи державної організації. Функціональна структура державного управління. Організаційні зв'язки між структурними елементами суб'єкта управління. Розподіл функцій державного управління по управлінських функціях ЦОВВ. Структурно цільові, структурно-функціональні та структурно-організаційні принципи.</p>		
3	<p>Тема 3 Правові засади регулювання підприємницької діяльності</p> <p>Сутність, принципи та основні риси державного регулювання підприємницької діяльності. Співвідношення понять регулювання та управління. Співвідношення публічно-правового та приватноправового регулювання господарських відносин. Мета державного регулювання економіки та підприємництва. Тенденції його посилення. Функції та цілі державного регулювання підприємницької діяльності. Суб'єкти та об'єкти державного регулювання підприємницької діяльності. Держава та органи місцевого самоврядування як учасники у сфері господарювання.</p> <p>Державна підтримка суб'єктів господарювання (дотації, субвенції, відрахування). Держано-управлінські відносини та їх види.</p> <p>Нормативне забезпечення державного регулювання підприємницької діяльності. Загальна характеристика законодавства. Поняття та види законодавчих актів.</p> <p>Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. Участь держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в господарській діяльності. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю. Особливості</p>	18	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, тести

	управління господарською діяльністю у державному секторі економіки. Відносини суб'єктів господарювання з органами місцевого самоврядування		
4	<p>Тема 4 Трудове право та трудові правовідносини</p> <p>Правове значення праці. Сучасні відносини, що становлять предмет регулювання трудового права України. Класифікація джерел трудового права. Конституція України як основне джерело трудового права. Джерела міжнародного правового регулювання праці. Кодекс законів про працю України. Система законів, що регулюють соціально-трудова відносини. Підзаконні акти, що регулюють трудові відносини. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів у галузі праці. Нормативні акти Міністерства праці та соціальної політики України, компетенція інших міністерств і відомств щодо прийняття нормативних актів Акти соціального партнерства.</p> <p>Загальне і спеціальне законодавство. Угоди, колективні договори.</p> <p>Підстави виникнення трудових правовідносин; трудовий договір, контракт, вибори на посаду, направлення молодих спеціалістів і робітників після закінчення ними відповідних закладів. Зміст трудових правовідносин. Класифікація трудових правовідносин. Суб'єкти трудових правовідносин. Правовий статус іноземців і осіб без громадянства як суб'єктів трудового права. Роботодавці (юридичні та фізичні особи) як суб'єкти трудового права. Власник підприємства, установи, організації України. Укладання колективного договору. Поняття та значення колективного договору. Сфера укладення колективних договорів.</p> <p>Законодавство про зайнятість населення. Державні гарантії права на вибір виду зайнятості в Україні. Поняття працевлаштування. Правові форми працевлаштування. Професійна підготовка і перепідготовка незайнятих громадян. Правові відносини органів працевлаштування з підприємствами, установами, організаціями.</p> <p>Поняття і види трудових спорів. Органи, що розглядають трудові спори. Принципи розгляду трудових спорів.</p> <p>Поняття нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю як гарантія трудових прав працівників. Державні органи, що здійснюють нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю, та їх правовий статус.</p> <p>Місцеві державні адміністрації та місцеві ради. Повноваження трудових колективів і профспілок з контролю за додержанням законодавства про працю та охорону праці.</p>	18	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, тести

5	<p>Тема 5 Державне регулювання ринку цінних паперів</p> <p>Реєстрація цінних паперів. Проблемні питання та перспективи розвитку фондового ринку в Україні. Правове становище, мета діяльності та повноваження Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Особливості державного регулювання при створенні та припиненні фондової біржі.</p>	17	Контрольні запитання, підготовка мультимедійної презентації, тести
6	<p>Тема 6 Правове регулювання інвестицій та інвестиційної діяльності</p> <p>Особливості державного регулювання інвестиційної діяльності. Правові проблеми управління інвестиційною діяльністю. Форми та види інвестиційної діяльності. Суб'єкти правового регулювання, їх права та обов'язки.</p> <p>Державно-правові гарантії захисту іноземних інвестицій. Гарантії у разі зміни законодавства. Гарантії щодо промислових вилучень, а також незаконних дій державних органів та їх посадових осіб. Гарантії в разі припинення інвестиційної діяльності. Державні гарантії щодо охорони прав іноземних інвесторів та іноземних інвестицій. Гарантії переказу за кордон доходів, прибутків та інших коштів, отриманих іноземним інвестором.</p> <p>Особливості правового регулювання інвестування за межі України. Організаційно-правові форми підприємств з іноземними інвестиціями. Оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями. Державна реєстрація підприємств з іноземними інвестиціями. Державне регулювання іноземного інвестування. Обкладення митом майна, що ввозиться в Україну як внесок іноземного інвестора. Додаткові гарантії держави щодо забезпечення та захисту прав іноземних інвесторів. Правовий режим іноземного інвестування. Державна реєстрація іноземних інвестицій та договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора. Система та правовий статус органів державного управління інвестиційною діяльністю в Україні.</p>	18	Контрольні запитання, підготовка мультимедійної презентації, тести
7	<p>Тема 7 Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>Принципи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародно-правові документи, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність. Уповноважені державні органи у сфері регулювання зовнішньо-економічної діяльності. Суб'єкти державного впливу, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність.</p>	15	Контрольні запитання, кейси, підготовка мультимедійної презентації, тести

	<p>Спеціальні вимоги щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Ліцензування та квотування як основні засоби забезпечення режиму зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Особливості адміністративної відповідальності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Спеціальні правові режими у зовнішньоекономічній діяльності. Правовий режим вільних (спеціальних) економічних зон, порядок створення. Правове регулювання вільних економічних зон, управління вільними економічними зонами, особливості правового регулювання господарської діяльності у вільних економічних зонах, порядок ліквідації вільних економічних зон. Особливості правового режиму здійснення інвестиційної діяльності у вільних економічних зонах.</p>		
Разом		120	

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач може отримати max. 60 балів, 40 балів виносяться на іспит. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів.

При виставленні загальної оцінки за іспит враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Критерії оцінки іспиту:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре » (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
- оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який:
 - в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
 - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
 - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;
- оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:
 - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
 - виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;
 - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
 - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.
- оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:
 - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.
- оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:
 - виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.
- оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:
 - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
 - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
 - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	
82-89	B	добре	

74-81	C		зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основна

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. - № 436-IV (редакція 12.01.2022р.) URL: <https://i.factor.ua/ukr/law-56/>
3. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
4. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / [А. О. Азарова, Л. М. Ткачук, Л. О. Нікіфорова та ін.]. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 181 с.
5. Адміністративне право: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти / за аг. ред. В. М. Гаращука. Харків: Право, 2017. 174 с.
6. Детермінанти розвитку публічного управління та адміністрування в Україні: колективна монографія/За заг.ред. Н.С.Орлової.-Київ:ВД «Освіта України». 2020- 262 с.
7. Загальне адміністративне право: підручник / Грищенко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші; за аг. ред. І. С. Грищенка. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 568 с.
8. Задихайло О. А. Адміністративне право України (Загальна частина): навч. посіб. Харків: Право, 2017. 314 с.
9. Козирєва О. В., Світлична К.С., Шуть О.Ю., Коляда Т.А.. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирєва,– Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с.
10. Козирєва О. В., Коляда Т. А. Правознавство : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент» для всіх форм навчання. Харків : Вид-во НФаУ, 2020. 160 с.
11. Лук'янова Г. Ю. Адміністративне право України: навчальний посібник / Остапенко О. І., Ковалів М. В., Єсімов С. С., Гулак Л. С., Лук'янова Г. Ю., Цьвок М. С., – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2021. 504 с.

12. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя: ЗДІА, 2016. – 606 с.

13. Сумець О. М. Організація і проектування операційних систем. Ч. 2. Методичні аспекти проектування операційних систем : навч. посібник / О. М. Сумець / Для здобувачів освіти, що навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент». – Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2020. – 208 с.

Додаткова

1. Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з дистанційною участю, Том I, 11 листопада 2020 р. – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. – 303 с.

2. Самойленко Т. Г. Механізми реалізації зв'язків із громадськістю в публічному управлінні. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2019. Вип. 14. С. 67-72.

3. Нагаєв В.М. Н 16 Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – Х.: ХНАУ, 2018. – 278 с.

4. Основи публічного управління та антикорупційна діяльність: навч. посібник. Є.Г.Карташов, А.П.Миколаєць, І.О.Драган та ін.-Київ:Освіта України. 2020 – 303 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради <https://www.rada.gov.ua/>

2. Сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

5. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ЕМ та КД, Протокол №1 від «15» серпня 2022 р.